

Ole Bull paa Cheops-Pyramiden.

I det sidste No. af det tyvende Tidsskrift „Die Gartenlaube“ meddeler Adolf Ebeling en Skildring af den for omialte Udflugt, Ole Bull under sit Ophold i Kairo gjorde til Pyramiderne ved Gizeh, for fra deres Top at lade sin Violins Toner klinge.

Forf. omtaler først, hvorledes ved en Audient, Ole Bull havde paa Drottningholm hos Kong Oskar, denne først fremsatte det eiendommelige Forslag. „De tiltræder nu“, ytrede Kongen, „en ny Kunstreise, og kommer paa den sidste udenfor Europas Grændser. De besøge maaske Egypten. Hvad siger De om at spille „Sæterbesøget“ fra Cheops-Pyramidens Top? Noget lignende er albrig før slet, og det synes mig at maatte være meget fristende for en Virtuøs“. Ole Bull greb Planen med Iver, og man kom overens om, at det skulde udføres den 5te Februar, Kunstnerens 66de Fødselsdag.

Den sidste Januar steg Ole Bull i Brindisi ombord paa det Dampskib, som skulde føre ham til Egypten, i Selskab med sin Impresario Direktør Hermann og den unge Hospitant Emil Bach fra Berlin, hvem Kjendere spaa en glimrende Fremtid. Reisen gik heldigt, og fra Passagererne, især de engelske,

var Ole Bull. Gjenstand for en stadig Opmærksomhed og Nygerrighed. Men hvad alle haabede og ønskede, gik ikke i Opfyldelse; Kunstneren, der udenfor Koncertsalen kun lader sig høre i private Vennetrefte, spillede ikke. Kun den anden Nat under Reisen og uden at nogen vidste noget om det, gik han frem paa Jordbæltet og spillede ud over den maanebelyste, spejlskare Vandflade en af de melankoliske Fantasier, som han sjelden eller albrig foredrager for den store Almenhed. Kun den vagthavende Officer og Manden ved Koret hørte de vidunderlige Toner.

Den 3die Februar om Aftenen ankom Dampskibet til Alexandrias Rhed, men holdt sig Ratten over paa aabne Sø, da intet større Skib paa Grund af det farlige Indløb efter Solnedgang drifter sig til at seile ind paa Havnen. Den 4de Februar om Morgenens Reg Ole Bull velbeholden i Land.

For at holde det Kongen givne Løfte — thi Kairo ligger over tretti tyvende Mile sydligere end Alexandria, og der usfordres 6 Dagers Rejse med Jernbane for at tilbagelægge denne Strækning — maatte vor Kunstner ikke sløse med Tiden, hvis han ellers, efter at have naaet saa langt, ogsaa vilde indtræffe paa den bestemte Dag. Allerede Aftenen samme Dag indtraf han med sine toende Ledsagere i Kairo, hvor den svenske Konsul, til hvem der var telegraferet, modtog

den berømte Landsmaad paa Banegaarden og førte ham til sit gjæstfri Hus. Tidlig om Morgen den næste Dag, altsaa den 5te Februar, holdt allerede flere Vagte foran Konsulens Villa; denne havde i al Stund som ledet udgaaet Indbydelse til forskjellige Venner til at betrage i Turen og henimod Kl. 10 indtraf Selskabet ved Pyramiderne, Maalet for Ole Bulls Rejse.

Selskabet delte sig i to Partier, dem, der vilde stige op og dem, der vilde forblive nede. De sidste, der var i Mindretallet, var nogle Damer og ældre Herrer; den ældste af alle var forøvrigt Ole Bull selv, og denne havde allerede ganske alene besøget de ti første meterhøje Blokke af den uhyre Kolos og vilde i Begyndelsen slet ikke vide Noget af den Vistand, som ydes af de Beduiner, der, som bekendt, ledsager Enhver, der bestiger Pyramiderne. De norste Sjælbes kraftige Søn, hvem allerede i Guttealderen ingen Fjeldtol eller Bjergtind var for høi eller uopnaaelig, søgte sig, trods sine 66 Aar, som han netop fyldte denne Dag, saa forynget, at han paaftod, at det var en Skam, om fire til sex fremmede Arme skulde hjælpe ham for at naa Toppen. Af større Vigtighed og for ham en Gjenstand for Belysning var Opbringelsen af hans Violin, og han udsøgte selv to af de kraftigste Beduiner, der den hele Dei maatte bære Kassen med dens kost-

bare Indhold foran ham. Efter neppe et Kvarters Forløb stod Ole Bull allerede, den Første af Alle, oppe paa det lille verdenshistoriske Plateau og hilste det fædrelandske Flag, som den opmærksomme Konsul havde ladet hejse paa den derværende Flagstang. Efterhaanden kom ogsaa de øvrige Gæster efter, men fra alle Sider fløj og klatrede fremdeles Beduiner op, thi det var nedenfor hurtigt rygtedes, at en europæisk Konge fra det fjerne Norden havde sendt en „Spillemand“ her ned for at opføre en stor „Fantasia“ paa Pyramiden. Havde man vidst om det i Kairo, saa var ganske vist den halve, om ikke den hele derværende Turistverden reist derud, i første Række Engländerne og Amerikanerne, om ogsaa kun for senere at kunne fortælle, „at de havde været tilstede“.

Ole Bull havde allerede taget Violin og Due ud af Kassen og gjort et Par kraftige Strøg som for at forvisse sig om, at den var i god Behold efter den farlige Rejse; han retter sig nu op i sin hele Høide og lod det klare Blit svæve om i flere Minutter for at betragte den vidunderlige Verden nedenfor. Til Høire laa Nilens lige indtil det spindende Fjerne umaabelige lysegrønne Marler og mellem disse den brede majestætiske Strøm, hvis Bølger blinkede som flydende Sølv — til Venstre ligesaa umaabelige og uoverstuelig

Dagbladet Chrania 16 Marts 1876

den lysegule Ørken, begrændset af de libyste
Bjerges jevntstigende Dase, og foran ved sine
Fødder havde man den vidt udstrakte Kkalisslad
med sine Minaretter, Kupler og Palmehaver, og
det Hele i blændende Solglands. Det lød som
et Gladesubbrud, da han nu pludselig be-
gyndte at spille, som en høilydt Tak til Stjæb-
nen, som havde forundt ham at staa heroppe
og med egne Dine at skue dette storartet
skjønne Billede, saa mange tusinde Onslers
Maal — — — da vendte han sig mod
Norden, mod Hjemmets Himmelegn og be-
gyndte at foredrage sin egentlige Komposition.

Musiken lader sig ikke beskrive eller skildre,
mindst i en kort og fordringsløs Beretning
som denne, saaledes at vi, hvor stort og gri-
bende ogsaa Indtryk var, kun har saa Ord
at sige derom. I den rene, vindstille Luft
i denne Hvide — det høieste af de Bygnings-
værker, der skuldes Menneskehaand, — Klang
Tonerne saa gjennemsigtige og klare og paa
samme Tid atter saa kraftfulde og magtige,
at man følte sig revet med som af en magist
Kraft og rystet i den inderste Sjæl — —
da klagede det atter som bløde Pigestemmer;
det var Længsel efter de hjemlige Bjerge, og
atter bruste det paany som Heltens Triumf-
sang, der er stolt af sit skjønne Fædreland.

Som Uhland lader Münstertaarnet sitre,
da den unge Goethe indbrødse sit Navn
oppe i det:

„... den Thurm durchfährt ein Bittern,
Vom Grundstein bis zum Knaus;
Von seinem Schlage hallt
Die hellen Funken auf“ — —

saaledes ligger her en Sammenligning nær,
og i den sertsindaaarige Kongegrav i Pyra-
midens Indre maa ligeledes et Ekko af disse
Toner have gjenklinget. Og for at dette
skjønne, poetiske Dieblit ikke skulde fattes
noget, steg netop som Kunstneren gjorde det
sidste Buestrøg, to vældige Pelikaner (!) op
fra Rildalen og drog med solvstinnende Vin-
geslag mod Norden, ligesom om de vilde
overbringe Budskabet om det lykkelige Udfald
af Foretagendet. Beduinerne, disse Natur-
børn, der under Spillet laa rundt om i
Kredse ubevægelige som Stenbilleder, sprang,
da Kunstneren havde sluttet, som elektriserede
op og raabte et lydeligt og gjentaget „Allah!
Allah!“ som det høieste Udtryk for deres
Beundring.

Saaledes havde Ole Bull løst sit givne
Ord; neppe kommet tilbage til Kairo, sendte
han et Telegram til Kongen af Sverige, og
allerede næste Dags Formiddag indtraf det
kongelige Svar. Telegrammerne var saa-
lydende: „Til Kong Oskar i Kristiania.
Ifølge mit paa Drottningholm givne Løfte
spillede jeg idag paa min 66de Fødselsdag
paa Spidsen af Cheopspyramiden til Ære
for Norge og dets elskede Kong mit „Sæter-

besøg.“ Kongens Svar: „Jeg takker Dem
højest for Telegrammet og glæder mig
med Dronningen over alle Deres Held.“
Kunstnerens saelfomme Pyramidefart blev
naturligvis snart bekendt i Kairo, og Khediven
selv sagde ham under Audientsen en Kompliment
for hans Mod og ungdommelige Kraft.
Ole Bull gav derpaa en Koncert i Opera-
huset og høfede rigelige Laurbær, Blomster,
Kranse og endog Digte, fornemmelig ved
„Karnevalet i Benedig“, i hvilken han paa
det mest blinrende dokumenterede sin utrolige
Virtuositet. Men sine norste Sjælsange spillede
han ikke atter.

Han forblev nogle Dage i den svenske
Konsuls stille, gjæsteventlige Hus for derefter
at give en Koncert i Alexandrien og sluttelig
vende tilbage til Europa. Men den, der
havde den Lykke i den svenske Villa at høre
Mesteren spille i en fortrolig Vennekreds, en
mild, duftende Maanesskinsaften (Februar er
Kairos Blomstertaaen) og overhovedet lærte
det elstverdig, gemytlig Menneske nærmere
at kende, den bevarer vistnok den nordiske
Kunstner længe i sympathetisk Erindring
og saameget hjerteligere og varigere, jo
sjældnere her i Landet deslige Møder og
Kjællers er.“

U. B. BERGEN

Ms. 953 III/4